

Amulet af Bes i
Det Ægyptiske
Museum i Cairo.
Foto LM.

- 4** **Billedet af Bes**
Lise Manniche
- 28** **Den upåagtede mumie i Cambridge**
Mette Gregersen
- 32** **Fækalier i ægyptisk lægekunst**
Lise Manniche
- 38** **Helvedes Magter: En dødelig forbandelse fra
middelalderens Ægypten**
Korshi Dosoo
- 41** **Nekrolog: John Richard Harris**
Paul John Frandsen
- 46** **Siden sidst**
Louise Alkjær

OM FORFATTERNE

Louise Alkjær, cand.
mag., underviser på
Folkeuniversitetet

Korshi Dosoo, PhD fra
Macquarie University,
Sydney, nu engageret i
et projekt om koptiske
magiske papyri ved

Julius Maximilian Uni-
versitetet i Würzburg

Mette Gregersen, cand.
phil., underviser på
Folkeuniversitetet

Lise Manniche, mag.
art., PhD, tidligere
ekstern lektor på Køben-
havns Universitet

ENGLISH ABSTRACTS

The image of Bes

Lise Manniche

Written as a companion to the exhibition ‘Bes – Demon god and protector of Egypt’ in Copenhagen, this essay traces the iconography of the Bes image as it appears throughout some two thousand years in official art and architecture as well as in small scale representations. Sporting a variety of names and epithets, the deity manifests himself (occasionally herself) at all levels of society; along the Nile, in the oases, and in Nubia; and in a variety of contexts, primarily in a protective capacity, most frequently in connection with procreation and childbirth and as a protagonist in the drama of ‘the distant goddess’.

The mummy of Hermione: a wise woman in Cambridge

Mette Gregersen

In the Roman period an Egyptian woman named Hermione lived and died in the town of Hawara in the Fayum. Excavated by Flinders Petrie in 1910-1911 the mummy soon joined Petrie and his wife in England to be exhibited at University College. It was subsequently acquired by the all female Girton College in Cambridge for the reason that Hermione was a learned woman, a *grammatike*. The author discusses this title and its implications and also draws in a mummy now in the Ny Carlsberg Glyptotek in Copenhagen, found in close proximity to Hermione.

Excrements in Egyptian medicine

Lise Manniche

In recent times the bacterial flora of faeces has proven to be an interesting research topic relating to its use in medicine. Although excrements were generally shrouded in taboo, not only did the Egyptians take a keen interest in their own digestion, but pharmacists included both human and animal faeces in their remedies. It is not immediately obvious to what extent the medicinal properties of faecal bacteria were recognized, but an assortment of their recipes presented here makes for interesting reading.

Powers of Hell: a deadly curse from Medieval Egypt

Korshi Dosoo

Somewhere near Asyut in Upper Egypt around the tenth century AD, someone wanted to destroy a man named Haron. He wrote a deadly spell in Coptic on not just one, but three rib bones and buried them in the tomb of an ancient Egyptian. The author discusses the mechanics of such practice and has even located a wall painting to illustrate the crucial moment of annihilation.

PAPYRUS udgives af

Dansk Ægyptologisk Selskab

c/o Carsten Niebuhr Afdelingen ToRS

Københavns Universitet Amager

Karen Blixensvej 4, bygning 10

2300 København S

Hjemmeside

www.daes.dk

DÆS e-mail

mail@daes.dk

Papyrus e-mail

lise@mannique.org

Bank

Danske Bank

1551-0007347383

Bestyrelse

Tine Bagh (formand)

Else Steenberg (sekretær)

Louise Alkjær

Diana H. Barfod (kasserer)

Paul John Frandsen

Mette Gregersen (næstformand)

Ole Herslund

Mette Holst

Merete Allen Jensen

Lise Manniche (Papyrus-
redaktør)

Elin Rand Nielsen (webmaster)

PAPYRUSredaktion

Lise Manniche (ansv.)

Louise Alkjær

Elin Rand Nielsen

Rune Nyord

Grafisk design

Merete Allen Jensen

Tryk

P.E. Offset, Varde

Eftertryk kun tilladt med skrift-
lig tilladelse fra redaktion og
forfattere.

ISSN 0903-4714

Omslagsbilleder Bes og Taweret
på armlænet af en stol med
Satamons navn, fundet i hendes
bedsteforældre Yuya og Thuyus
grav i Kongernes Dal. Det
Ægyptiske Museum, Cairo.
Foto LM.

Redaktionelt

Med dette nummer fejrer vi særudstillingen “BES. Dæmongud og Ægyptens beskytter”, der kan ses på Ny Carlsberg Glyptotek i København i 2021.

Den var oprindeligt programsat til sommeren i år, og dette nummer af Papyrus var omhyggeligt timet derefter, men udstillingen, der arrangeres af Tine Bagh, er som alt andet blevet udsat. Den nåede at blive vist i Amsterdam i det tidlige forår og forventes senere at kunne åbne i Hannover. Den lille gud kommer vidt omkring. Til at supplere Glyptotekets katalog, der også rummer essays om forskellige Bes-relaterede emner og afbildninger af figurer i museets samling, har Papyrus-redaktøren forfattet en længere artikel om gudens ikonografi gennem tiden og den kontekst, han havde sit virke i. I Amsterdam afholdtes et seminar om Bes, og det var også planlagt i København, hvor det vil blive taget op snarest muligt. Det afspejler den popularitet, Bes nød i oldtiden både hjemme og uden for Ægyptens grænser.

Efter omtale i den engelske presse kom der fokus på en lærd kvinde, hvis jordiske rester meget passende opbevares på Girton College i Cambridge. Mumien stammer fra et fund, der også indeholdt en mumie, der nu kan ses i Glyptoteket, og vi bad Mette Gregersen om at undersøge denne sag nærmere.

Artiklen om fækalier som ingrediens i medicin udsprang af en samtale, som redaktøren havde sidste sommer med en lægebekendt, der netop havde fokuseret på dette emne i sit arbejde. Det var nærliggende at undersøge, hvordan de gamle ægyptere forholdt sig til den slags, da de jo blev kendt for deres kompendier med recepter, der indeholdt særlige ingredienser.

De sociale medier kan både informere og inspirere, og det var på den blog, som Jennifer Cromwell (tidligere knyttet til Universitetet i København) så ivrigt opdaterer, at en uhyggelig forbandelsesformular sprang i øjnene. Den er på koptisk, fra middelalderen, og den afslører en grim manipulering af sårbare sjæle. Indslaget var forfattet af en gæsteskrubent, Korshi Dosoo, der gav os tilladelse til at oversætte det til Papyrus.

LM

